

BETÆNKNING
Afgivet af Erhvervs-og Råstofudvalget

vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges, senest til EM2019, at fremlægge en evaluering af Majoriaq. Evalueringen skal afdække i hvor høj grad Majoriaq opfylder sit formål om at gøre borgerne uddannelses- eller arbejdsparate. Evalueringen skal endvidere komme med forslag til effektiviseringer og besparelser med baggrund i de hidtidige erfaringer.

Afgivet til forslagens 2. behandling

Erhvervs- og Råstofudvalget har under behandlingen senest bestået af:
Medlem af Inatsisartut Jens Danielsen, Siumut, formand
Medlem af Inatsisartut Múte Bourup Egede, Inuit Ataqatigiit, næstformand
Medlem af Inatsisartut, Mala Høj Kuko Siumut
Medlem af Inatsisartut, Henrik Fleischer, Siumut
Medlem af Inatsisartut Randi Vestergaard Evaldsen, Demokraatit
Medlem af Inatsisartut Tillie Martinussen, Samarbejdspartiet
Medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit

1.Forslagets indhold og formål

Forslagsstiller ønsker med beslutningsforslaget, at Majoriaq undergives en evaluering med henblik på at afklare i hvor høj grad Majoriaq opfylder sig formål om at gøre borgerne uddannelsesparate. Sigtet med beslutningsforslaget er også at evaluere om forbruget af midler står i sammenhæng med resultatet.

2. Udvalgets behandling af forslaget

Erhvervs-og Råstofudvalget finder det i udgangspunktet principielt positivt, at der gøres en indsats for, at gøre borgere både uddannelses såvel som arbejdsmarkedsparete i regi af Majoriaq. Der investeres væsentlige offentlige midler i Majoriaq i 2018 er beløbet nu mere end 100. mio. kr. Majoriaq varetager i dag en bred vifte af opgaver herunder:

Majoriaq beskæftiger sig med tre hovedopgaver:

- jobformidling
- vejledning til uddannelse og arbejde
- opkvalificering til uddannelse og arbejde.

Jobformidling

Majoriaq formidler kontakten mellem arbejdsgivere og arbejdsledige, således at ledige jobs besættes med herboende arbejdskraft. Det betyder, at Majoriaq skal have overblikket over, hvilken efterspørgsel der er i erhvervslivet og matche den med de kompetencer som arbejdsledige har. Mangler kompetencerne hos de arbejdsledige, skal de så vidt muligt opkvalificeres, så de opfylder behovene for kompetencer hos erhvervslivet.

Vejledning

Ved at vejlede kompetent og effektivt sikres det, at borgerne får den rigtige retning på deres fremtid. Majoriaq vejleder både til uddannelse, opkvalificering og arbejde. Vejledningen foregår i samarbejde med borgeren, ved udarbejdelse af en handlingsplan, der har et klart mål, og klart definerede delmål undervejs. Handlingsplanen skal bringe borgeren i beskæftigelse og/eller uddannelse.

Opkvalificering

Majoriaq varetager eller formidler boglig og ikke-boglig opkvalificering til både uddannelse og arbejde. Yngre borgere og borgere, der mangler Folkeskolens Afgangsprøve, eller enkelte karakterer, for at kunne blive optaget på en uddannelse, kan blive bogligt opkvalificeret i Majoriaq. Der er to landsdækkende prøver om året.

Målgruppen for ikke-boglig opkvalificering er unge og yngre borgere, der har behov for at

styrke personlige og sociale kompetencer, og som ikke er klar til at komme i arbejde og/eller i gang med et bogligt opkvalificerende forløb. Formålet med ikke-boglige forløb er at få klargjort eleverne til at kunne komme i uddannelse og/eller blive arbejdstagere.¹

Majoriaq fungerer i dag efter et ” en dørsprincip” hvor borgerne henvender sig et sted hvorefter de bliver udredet, hvilket er en udmærket ide. Udvalget kan konstatere, at formålet med Majoriaq synes, at udvikle sig til at have et bredere formål end tilfældet var med Piareersarfiit. Det er udvalgets forståelse, at det oprindelige formål med Piareersarfiit/Majoriaq var et tilbud til unge over 18, der var kommet skævt ind på arbejdsmarkedet.

Som tiden er gået, har Majoriaqs opgaveportefølje vokset, således at det nu også er en af Majoriaqs opgaver, at opsamle de folkeskoleelever, der ikke fået en tilstrækkeligt udbytte af 10 års skolegang i folkeskolen. Udvalget finder Naalakkersuisut besvarelse på Inatsisartutmedlem Nivi Olsens § 37 for ganske relevant i denne sammenhæng.

”Spørgsmål 1 (Uddrag fra § 37 spg. Fra Nivi Olsen)

Kan Naalakkersuisut oplyse, hvordan det siden 2016 er gået for de borgere, der har været igennem et Majoriaq center, hvor mange er kommet I arbejde eller i gang med en uddannelse?

”Der er fortsat et stort behov for opkvalificering af elever, der forlader folkeskolen. ”Grundskolen af omveje” (2015) udgivet af Departementet for Uddannelse, Kirke, Kultur og Ligestilling fremhæver følgende tendenser:

Der var 70,8 % svarende til 505 elever i folkeskolen, som ikke opnåede adgangsgivende karakterer i alle deres fag ved folkeskolens afgangsprøve.

Ud af dem, var der 32, S %, som ikke opnåede adgangsgivende karakterer i 1-2 fag, svarende til 232, og 273 elever, svarende til 38,4 %, som ikke opnåede adgangsgivende karakterer i tre fag eller flere.

Det forholdsvist store efterslæb af elever, der mangler adgangsgivende karakterer til at fortsætte på en uddannelse, imødekommes ved opkvalificeringstilbud på Majoriaq. Der er også mulighed for, at de unge kan prøve kræfter i jobtræning, på et værkstedsforløb, et højskoleophold eller en anden indsats for at styrke den enkeltes mulighed for at komme videre”.²

---

¹ <https://www.majoriaq.gl/da/Om-Majoriaq>

² https://ina.gl/documents/para3637/2018/svar/157_2018_majoriaq_NIOL_svar.pdf

Erhvervs-og Råstofudvalget er ikke ressortudvalg for uddannelse- og folkeskole, men finder det paradoksalt, at det er nødvendigt, at unge undervises i Majoriaq i færdigheder, som de allerede burde have opnået i folkeskolen, for det primære mål må vel være, at de unge forlader folkeskolen uddannelsesparate. Uden af dykke for meget ind i denne diskussion, kan det siges at Majoriaq i dag både udgør et arbejdsmarkedstiltag i forhold til bekæmpelse af strukturel ledighed, men også et tiltag, hvor man prøver, at rette op 10 års undervisning i folkeskolen, der synes, at være utilstrækkelig. Majoriaq anvender ca. 100 mio.kr årligt af samfundets midler. Det er udvalgets umiddelbare vurdering, at beløbets størrelse kan indikere, at der er behov for, at redegørelsen også udpeger de underliggende strukturelle problemer, der gør, at Majoriaq er nødvendig, og hvorledes man på sigt kan tage skridt til at afhjælpe disse.

Udvalget bemærker, at forslagsstiller i nedestående spørgsmål spørger ind hvorledes effekten af Majoriaq måles, af svaret fra Naalakkersuisut fremgår det, at der er tekniske problemer i forhold til frembringe entydige effektmålinger.

Spørgsmål 2: Hvorledes evaluerer Naalakkersuisut Majoriaqs effekter (Uddrag fra § 37 spg. Fra Nivi Olsen)

Svar: Naalakkersuisut anmoder kommunerne om en årlig afrapportering på deres indsatser i henhold til resultatkontrakten om drift af Majoriaq, som kan hentes på www.majoriaq.gl. Heri indgår forskellige parametre i forhold arbejdsmarkedsindsatsen, opkvalificering, vejledning og ungeindsatser. Naalakkersuisut er i gang med at tilpasse parametrene for afrapporteringen i dialog med kommunerne, som vil resultere i bedre data fremadrettet. En del af udfordringerne med effektmålingerne er bl.a. forskellige registreringssystemer, der i dag ikke taler sammen. Dette arbejdes der på at finde løsninger på, således at disse fremadrettet vil være bedre integreret.

Set i lyset af ovenstående besvarelse fra Naalakkersuisut, anser udvalget at forslagsstillers ønske om en evaluering af Majoriaqs målopfyldelse, at være velanbragt. Udvalget bemærker at Naalakkersuisut ved forslagens 1. behandling fremsatte nedenstående ændringsforslag.

Ændringsforslag: fra Naalakkersuisut

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en tværfaglig evaluering af "Beskæftigelsesstrategi 2015 – Et trygt arbejdsmarked" senest til FM2019, der inkluderer en evaluering af Majoriaq.

Ændringsforslaget fra Naalakkersuisut drejer forslagens fokus fra Majoriaq til en tværfaglig evaluering af "Beskæftigelsesstrategi 2015 – Et trygt arbejdsmarked" til en problemstilling og en sammenhæng forslagsstiller ikke har berørt i sit beslutningsforslag.

Forslagsstiller har således ikke udtrykt et ønske om samlet evaluering af beskæftigelsesindsatsen. Forslagsstiller ønsker derimod blot en evaluering, af det særlige formål som Majoriaq har og i hvor høj grad institutionen opfylder dette formål.

Ændringsforslaget fra Naalakkersuisut synes derfor ikke fuldt ud, at afspejle og indfange forslagsstillers oprindelige politiske intentioner. Udvalget har ikke, som sådan noget i mod, at Naalakkersuisut ønsker, at foretage en bred tværfaglig evaluering af ”beskæftigelsesplan 2015”. Udvalget finder det derimod prisværdigt, at indsatområder med et passende mellemrum evalueres. På baggrund af ovenstående bemærkninger finder udvalget dog anledning til at fremsætte følgende præciserende ændringsforslag:

Ændringsforslag fra Udvalget

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en tværfaglig evaluering af ”Beskæftigelsesstrategi 2015 – Et trygt arbejdsmarked” senest til EM2019, der inkluderer en evaluering af Majoriaq. Evalueringen af Majoriaq skal som minimum afdække i hvor høj grad Majoriaq opfylder sit formål om at gøre borgerne uddannelses- eller arbejdsparate. Evalueringen skal endvidere komme med forslag til effektiviseringer og besparelser med baggrund i de hidtidige erfaringer.

3. Udvalgets indstilling

Et enigt udvalg fremsætter ændringsforslag til beslutningsforslaget

Som konsekvens heraf indstiller et enigt udvalg Naalakkersuisuts ændringsforslag til forkastelse

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Jens Danielsen
Formand

Múte Bourup Egede
Næstformand

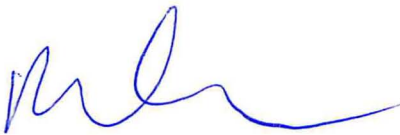
Mala Høj Kuko

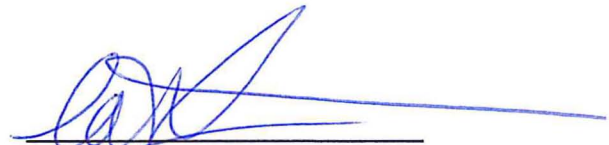
Henrik Fleischer

Randi Vestergaard Evaldsen

Peter Olsen

Tillie Martinussen